

ΤΟ ΜΕΓΑ ΠΕΝΘΟΣ

Βρυχᾶτο μὲν βομοῖς προσπίπτουσα, ὅτι
γένοιτ' ἐρήμη. [Σοφ. Τραγ. 901]

Ονειροπόλος τρυφερός, φοιδάζων θιασώτης
παντός ὥραίου, ἐπὶ γῆς ἀκούσιος δεσμώτης,
εἰς συμπλοκάς ἀνίκανος καὶ διωγμούς καὶ μίση,
ὄρων τὸν πόντον τῆς ζωῆς ἢ θύελλα πῶς πλήσσει
πῶς λίβες ἐπ' αὐτοῦ παθῶν μυκώμενοι σοδοῦσι,
καὶ διαρκῶς ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ συνθλοῦσι,
εὐδμήτους πρὸ αὐτοῦ ὄρων ὑπερηφάνους νῆας
τάς πτέρυγας εἰς τὴν πνοὴν ἀπλούσας τῆς μανίας,
καὶ ἀψηφούσας πρὸς καιρὸν καὶ σύρτας καὶ σκοπέλους,
ἀλλ' εἰς μοιραῖον θλεθρον σπευδούσας ἐπὶ τέλους,
τὴν μέθην τῶν τρικυμιῶν καὶ τοὺς ἀφρώδεις σάλους
εἰς τολμηροὺς κατέλιπε θαλασσοπόρους ἄλλους,
καὶ εἰς τὴν ὄχθην τὴν φαιδρὰν, ἐν τῷ λιμένι μένων,
τὸ εὐθραυστον ἀκάτιον ἀφήκε δεδεμένον.

Φιλοδοξία, χίμαιρα χρυσῆ, σὲ ἀπηνήθη
Περιπαθῶς σ' ἐλάτρευεν, ἀλλ' ὅτε εἶδε λήθη
ὡς μέλαν ὅτι σάβανον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπλοῦται,
καὶ εἰς ζοφῶδες βάραθρον αἰεὶ καταδοθροῦται
τὸ μόλις γεννηθὲν παρόν, ἀφ' οὗ ἐπίεσθη τέλος
τοῦ ὄλου ὅτι εὐτελές, ἀκαριαῖον μέλος,
στιγμὴν βιῶσαν ἐν ἐνὶ αἰώνων ἀμετρήτων,
σταγῶν ἦν μόλις ἀφανῆς ὠκεανῶν ἀδύτων,
ἀφοῦ τὸ βλέμμα ἔτεινεν ἐντὸς τοῦ σκότους μάτην,

καὶ βάσιν εὔρε τοῦ παντός τὴν ὀπτικὴν ἀπάτην,
 ἀφοῦ τὰς χεῖρας ὤρεε, καὶ φῶς ζητῶν, μεγάλας
 ὀδύνης ἐβόησε κραυγὰς, πλὴν σιωπὴν ὁ τάλας
 συνείδεν ἀρχουσαν καὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ βαθεῖαν,
 καὶ μόνος ἔκρωσεν αὐτῷ φρικτὴν παραμυθίαν
 ἐκ νεοχώστου μνήματος ὁ νυκτοπλάνης ὤτος,
 — «Φεῦ, φροῦδα, εἶπεν, ὄνειρα καὶ προδοθέντες πόθοι!
 Μαινὰς τὸ νῆμα τὸ σαθρὸν τοῦ βίου τούτου κλώθει,
 τὸ χάος κόσμον ἔχουσα καὶ μόνον φῶς τὸ σκότος.»—

Μητέρα εἶχεν· — ἤδιστε καὶ πρώτε τῶν λιμένων,
 Πῶς ἔδωκέ σε τυφλωθὲν ἡμῖν τὸ πεπρωμένον,
 θερμὴ ἀγκάλῃ μητρικῇ, ἀφ' ἧς γοργοὶ ναυάται
 ἐκπλέομεν, ὑπὸ πνοῆς δι' ἕκαστον ἀλλοίαις
 ὠθούμενοι πρὸς ἀσαφεῖς, κρημνώδεις παραλίας;
 Εὐδαίμων, ὅτε παρὰ σέ μετὰ πολλὰς συνθλάται
 τὸ χειμασθὲν ναυάγιον θυέλλας καὶ πλανήσεις,
 ὁ ἀνευρίσκων θαλερὰς τὰς πρώτας ἀναμνήσεις,
 ἐκεῖ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τὴν κεκηκυῖαν κλίνων,
 καὶ τελευτῶν τὴν ὑπαρξίν τῶν ὀδυρμῶν καὶ θρήνων.

Μητέρα εἶχε, καὶ μικρὰν τὰ φίλα ταύτης στήθη
 ὑφ' ἡλίον αὐτοῦ ποιῶν, ἡρέμα ἐκοιμήθη,
 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνίοτε καὶ πάλιν διανοίγων,
 ἐκείνην ἵνα εὐφρανθῇ προσβλέψας ἐπ' ὀλίγον.
 Ἄλλ' οἴμοι διατὶ λυγρῶς μετ' οὐ πολὺ φωνήσας,
 ὠχρὸς ὡς ὁ τηκόμενος κηρὸς ἀνέστη πάλιν;
 Ἐπὶ τῆς κόμης διατὶ στρωννύει νῦν αἰθάλην,
 τὰ ὄμματα τί ἐριννὺν ἀγρίαν εἶδε κλείσας;
 Λαμπάδας εἶδε νεκρικὰς καὶ ἱερεῖς βραδέως
 δεήσεις τονθορῶζοντας περὶ κενὸν φορεῖον,
 καὶ μουσικὴ νεκρώσιμος ἐνόμισεν ἠδέως
 μακρόθεν ὅτι ἀντηχεῖ, ὡς ἐκ λυρῶν μυρίων.
 Τὸ φέρετρον ἐφαίνετο κενόν, ἀλλὰ μορφή τις
 λευχείμων αἴφνης ἐν αὐτῷ, μορφή γνωστὴ ἐφάνη.
 Ὡ φρίκη! Αὕτη ἡ θερμὴ τῶν ὀφθαλμῶν ἠδύτης,
 τὸ θλιβερὸν μείδισμα, σκληρὰ τοῦ ἄδου πλάνη,
 ἐκείνη ἡ παμπόθητος, ἡ τιμαλφὴς ἦν, οἴμοι!

Τὸς χεῖρας τρέμων ὤρεξεν, ἀλλ' ἤδη ἡ πενθίμη
 κηδεῖα ἔμακρύνετο μετὰ ψαλμῶν καὶ θρήνων,
 καὶ ἀπαισίαν ἤκουσε φωνὴν βοῶσαν· — Μεῖνον !
 Αὐτὴν ἐλάτρευε καὶ ἦν ὁ ὄλθος, ἡ χαρὰ σου,
 μακρὰν αὐτῆς ὁ βίος σου ἀμύθητος δόδυνη,
 καὶ πιθανῶς ἡ στέρησις αὐτῆς παραφροσύνη·
 παντάλαν, παραφρόνησον, πλὴν τρέμων ὑποτάσσου.
 Τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς τὸ φῶς τὸ πρῶτόν σε φωτίσαν,
 οἱ πόθοι καὶ οἱ ὄνειροι αὐτῆς σοῦ πάντες ἦσαν,
 καὶ τί ὀφείλεις ἔκτοτε αὐτῇ σὺ μόνος οἶδας,
 τὰς ὥρας σὺ τῆς συμφορᾶς καὶ τὰς πικρὰς φροντίδας.
 Διὰ τοῦ φίλτρου σου αὐτὴν ἀμείβων νῦν ἐν μέρει,
 ὡς δυνατὸν σοὶ εὕρισκες μικρὰν παραμυθίαν,
 πλὴν τὴν διάνοιαν, θνητέ, μὴ ἔταζε τὴν θεῖαν·
 τὸ δρέπανον τὸ φοβερὸν ὡς θέλει περιφέρει,
 καὶ δράγδην κατακόπτουσα τοὺς στάχους τοὺς ὠρίμους,
 μεταποιεῖ τὰ λήϊα εἰς αὐχμηρὰς ἐρήμους.
 Ἐρπάγη σοι, τοιοῦτον ἦν τὸ θέσπισμα τῆς μοίρας,
 εἰς τὸ μηδὲν ἐπέστρεψε διὰ παντός, καὶ μάτην
 τὰ δάκρυά σου σπαταλᾷς καὶ τὰς εὐχὰς τὰς στεῖρας,
 οὐδὲν, Παρία, τὴν κωφὴν, οὐδὲν μαλάσσει Ἄτην.» —

Ἡγέρθη τότε καὶ ψυχρὸν κρατῶν εὐρέθη πτώμα.
 Εἰπέ μοι τι ἐπταίσαμεν οἱ δειλαιοί, σὺ Τύχη,
 ἢ οὐ, σὺ ὀσισησῆσθε, ὁ τὸ μηδὲν εἰς σῶμα
 σκευάσας καὶ εἰπὼν αὐτῷ « — Νῦν ἄγε καὶ δυστύχει ; — »
 Σὺ τῷ δειλαῖῳ πλάσματι ἐδώρησας καρδίαν,
 σὺ ἐν τῷ σκότει χρυσουγεῖς διέχυσας ἀκτῖνας,
 σὺ πέδας ἐπενόησας ἀρρήκτους ἀνθρωπίνας,
 τοῦ ἀθανάτου ἔρωτος θρηνώδη παρωδίαν.
 Σὺ τῆς οὐσίας σου αὐτῆς τ' ἀκήρατα στοιχεῖα
 εἰς τὴν ψυχὴν ἐνέχυσας τῶν ἀτυχῶν εἰλώτων,
 αἰώνιον καὶ ἄπειρον στοργὴν φωνὴ μυχία
 ψελλίζει καὶ ἀγάλλεται ὁ σκώληξ ὄνειρώτων,
 ἀλλ' εἰς τὸ φίλτρον τὸ ἡδὺ ἀρ' οὐ αὐτοὺς ἐθίσας,
 — Ἄρκει — φωνεῖς, καὶ θραύονται αἱ τρυφερὰ ἀλύσεις,
 καὶ τῆς φθορᾶς οἱ δαίμονες καγχάζοντες τοὺς νόθους
 ὄνειρους παραφέρουσι καὶ τοὺς ψευσθέντας πόθους.
 Καὶ ὅμως εἶτα παρ' ἡμῶν αἰτεῖς εὐγνωμοσύνην,

λατρεῖαν ἀνταμειδούσαν τὴν ζοφεράν σου μῆνιν,
καὶ πλήρες θέλεις σεβασμοῦ πρὸς τὸ γλαυκόν σου δῶμα
τὸ ἔνδακρον στρεφόμενον ἡμῶν ἀπαύστως ὄμμα
τὸ ἀτενίσαν πρὸ μικροῦ τὸν χοῦν τὸν ἀδηφάγον
νῦν ἀμειδῆς μολύναντα τὸ στόμα, φεῦ, τὸ μάγον,
οὐ τέως τρέμοντα ἡμῶν ἐφήπτοντο τὰ χεῖλη,
καὶ ὅπερ ἔτι χθές ἡμῖν περιπαθῶς ὤμιλει.

Ἴδετε με τὸν ἐναγῆ! Τὸ πλάσμα, ὃ ἡγάπων,
συνέχωσα εἰς τοὺς μυχοὺς τοῦ παγεροῦ ἐδάφους,
τροφὴν παρέχων φοβεράν εἰς ἀκορέστους τάφους,
καὶ ἔταν ἐκμαινόμενον τὸ πνεῦμα τῶν λαιλάπων
τοῦ φθινοπώρου κυλινδῆ τὰ τεθνεότα φύλλα,
εἰς νύκτας ἔταν ζοφεράς, φρικώδεις τοῦ χειμῶνος
βροχὴ μαστίζη συνεχῆς τὰ μνήματα τὰ κοῖλα,
προστρέχω κλαίων γοερῶς, ὡς εἰ ῥιγᾶ, καὶ μόνος
διὰ τῶν κόλπων μου αὐτὸ σκεπάζω τῶν δειλαίων,
καὶ μετ' ὀμμάτων ἀπλανῶν τὸ σκότος ἀτενίζων,
καὶ ὅτι τὴν ξανθὴν αὐτοῦ ὄρω μορφήν νομίζων,
ματαίως καταθραύομαι τῷ κλύδωνι παλαιῶν,
καὶ εἶτα, ὅταν ὁ βορρᾶς προσπίπτων ἐξαπίνης,
μοι ἀφαιρῇ τὸ ἴνδαλμα τὸ θελκτικόν, τὸ ἄφρον,
ὃ προσελθὼν παράφορος ἀπέρχομαι παράφρων,
καὶ ὑπερῶλλον ὑλακτῶν τὰς ὠρυγὰς τῆς δίνης.

ᾠδὴ οἴκτον, ᾠδὴ, Λάχεσις, θεότης, εἰμαρμένη!
Σφαδάζουσα τὸν νόμον σου ἢ φύσις ἀποκρούει.
Πλὴν σίγα, σκώληξ δειλαιε, οὐδεὶς, οὐδεὶς ἀκούει,
καὶ κλαῦσον αὖθις ἐν κρυπτῷ, ἂν δάκρυ τι σοὶ μένη!

Σοφία, Ὀκτώθεριος 1886.

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

